

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 438 Lel.

Fél évre 216 Lel.

Negyed évre 108 Lel.

Havonta 36 Lel.

Hirdetések díjszabás szerinti
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Fegyelmetlenség

Robu János dr. aradi főpolgármester, — mint ma megírtuk — alacsonyabbra maximálta a piaci árakat. A tavaszról nyárba csapó idő, amikor az anyaföld dusan ontja magából a legegészségesebb emberi táplálékokat és különösen zöldségeket, zöld főzelékekben van nagy bőség, s ez a bőség teszi olcsóbbá az idénycikkék árát.

Eddigi tapasztalataink azonban arra készítettek, hogy egy figyelemzetéssel forduljunk a fogyasztó közönséghez. Mert maximálták már sokszor az árakat, de ez kétoldalu fegyver: nemcsak az elárúsítókra, hanem a bevásárlókra is kötelező. A nagyközönségnek egyrésze és pedig a kisebb része, amely felt zsebével uraskodik a mai nehéz gyomorviszonyok felett, ez a közönség nem sokat törődik a maximálással és minden árat megad, amit kérnek, sőt igen gyakran az is megtörtént, hogy a könnyen szerzett vagyonnal rendelkező túlcitálta a vagyoniilag szerényebb bevásárlót, aki a hivatalosan megszabott árakhoz ragaszkodott. Amíg tehát a közönség részéről szegik meg, azt az árszabályzatot, amit éppen a közönség érdekeinek védelmében hoztak, ne kívánjon addig senki sem tökéletes eredményt.

Az új maximális árak igen sok cikknek szabták meg lényegesen olcsóbb árát. Az új árak felelnek meg a mai viszonyoknak és az eladók az alacsonyabb árak mellett is bőséges hasznot szereznek. De eddig a közönség volt az, amely az ármaximálásokat lehetetlenné tette és ezért az új maximális árak betartásánál nemcsak az elárúsítókat, hanem a vásárlókat is ellenőrizze a közönség. Azelőtt a városi előljáráóság megbizottai ellenőrizték a maximális árak betartását és éppen a közönség nemtörődősége miatt kevés eredménnyel. Legujabban azonban a rendőrség vette kezébe a piac ellenőrzését, külön piaci rendőrség ügyel fel a piaci rendre és a maximális árak betartására. A közönségnek nemcsak joga, hanem saját érdekében álló kötelessége most már az, hogy azonnal jelentse a legközelebb álló rendőri közegnek azt, ha valaki megszegni akarja a maximális árakat. — Nemcsak az eladót, de a vevőt is fel kell jelenteni, arra épp úgy vonatkoznak a büntető rendelkezések, mint az eladóra, mert a fogyasztóközönségnek nagyobb elkötelezettsége az a vásárló, aki minden árat, még a hivatalosan megszabottnál magasabb jogtalan árat is megadja az élelmiszerért, mert ezek a vásárlók szoktatták rá az

elárúsítókat arra, hogy magasabb árakat merjenek kérni és ezek a vásárlók azok, akik a piacot tulajdonképpen drágítják.

A piaci rendőri készültség különös figyelemmel lesz ezekre az árdrágító fogyasztókra és még csak a közönség fegyelmettsége szükséges ahhoz, hogy a piac olcsóbb legyen. Az amerikai fogyasztó közönség meg tudta tenni azt,

hogy egy időre beszüntetett minden cukorvásárlást és cukorforgasztást. Ez a cukorbojkott egy hét alatt mélyen leszállította a cukorárakat. Az aradi közönségnek nem kell bojkottálni a piacot, elegendő az is, hogyha betartja és másokkal is betartatja a maximális árakat. Ezzel meg tudja teremteni minden fogyasztó álmát: az olcsóságot a piacon.

Fordulat várható a jóvátétel ügyében.

— Poincaré hajlandó tárgyalni.

Londonból táviratozzák: Politikai körökben meglepetést keltett, hogy lord Curzon gyengébb természetű betegsége miatt a felsőházban nem tesz kormány-nyilatkozatot a jóvátételei kérdésről. Ebből azt következtették, hogy Berlin bizalmas uton közölte már az antant hatalmakkal újabb jóvátételei javaslatát vagy pedig Páris, London és Brüsszel érintkezése és az antant kormányok tárgyalásai olyan váratlan fordulatot eredményeztek, hogy az angol kormány emiatt nagyjelentőségű nyilatkozatot néhány nappal elhalasztja. Diplomáciai körök az utóbbi okot tartják valószínűbbnek, minthogy Poincaré az új német javaslatot az eddigiekkel kedvezőbben ítéli meg és a francia kormány hajlandó az új német ajánlatról a Bonar Law-

— Mit követel Franciaország.

féle tervezet keretében 40—50 aranymilliárdnyi alapon érdemlegesen tárgyalni. Ezzel Anglia és Belgium annyit értek el, hogy Franciaországgal együttesen vitassák meg az egész antantot egyaránt élelő francia jóvátételei politikát.

Párisból táviratozzák: A

Temps hét pontban foglalja össze a francia jóvátételei követeléseket, amelyek a következők: 1. a Ruhr-vidéki passzív ellenállás megszüntetéséig semmiféle német javaslat el nem fogadható; 2. ha Franciaországnak elegendik az amerikai és angol adósságokat, akkor megelégszik a 26 milliárd aranymárkás jóvátétellel; 3. ellenkező esetben annyival több jóvátételt követel, mint amennyivel tartozik Franciaország Amerikának és Angliának; 4. Franciaország nem járul hozzá a né-

„A gróf”

(Részletek Beöthy László naplójából.)

Bátor volt és kemény, de néha éles és támadó. A leggőgösebb és a legjobb szívű emberek egyike volt. Imádtam a szépet, de csak akkor, ha finom, választékos és előkelő formában jelentkezett. Benvenuto Cellini egy tányérjáért elutazott Sziciliába és Rodint lenézte. Akkoriban egész Budapest csak úgy hívta őt: a gróf. Minthogy a színházak tájékán senki sem hívta őt intendánsnak, vagy Keglevics Istvánnak, az egész város ő volt: a gróf. Tragikus halála lezárta életének sok tévedését, amelyekkel sohase másnak, mindig csak magának ártott.

Szenvedélyesen szerette a színházat. Szenvedélyesen — és reménytelenül.

Egy délelőtt fölüzent igazgatói irodámba, hogy jöjjenek le a Nemzeti Színház nézőterére, mutatni a gróf palatit. Lesiettem, a gróf ott

állt a sötét nézőtérrel s a kivilágitott színpadra mutatott, amelyen valamelyik ismert szalondíszlet állott.

— Nézze — mondta nagy boldogsággal.

Néztem, néztem, amennyire csak tőlem telt, amíg végre kénytelen voltam neki bevallani, hogy nem tudom, mit kell néztem.

— Hát a csillárt, — mondta nagy megbotránkozással — most hoztam Olaszországból.

Fölmentem a színpadra. Közelről a csillár tényleg nagyon szép volt, csak nem volt színpadra való, mert a nézőtérrel nem mutatott semmit.

— Mit gondolsz, mibe került? — kérdezte a gróf, aki megbotkult, látva, hogy mégis tetszik a csillár.

— Ötszáz lirába, — mondtam, elhatározván, hogy valami nagyot mondok.

— Ötezer lirába, maga szerencsétlen, hiszen igazi antik. Még az ötezer lirát is ajándék.

— Na már, kegyelmes uram, — mondtam erre én — ennek a mi mesterségünknek az a titka, hogy a közönség ötezer lirának higgye azt a csillárt, amely nekünk ötszázba került. De ha ötezer lirát adunk egy csillárért, a melyet a közönség csak ötszáz lirára becsül, akkor már meg is vagyunk bukva.

Olyan venemenciával jöt felém, hogy azt hittem, el akar gázolni. Fújt egyet, aztán csendesen azt mondta:

— Igaza lehet. Csak hogy én ezt már sohasem fogom megtanulni.

Az írásaim közt kutatva, egy érdekes okmány került mostanában a kezembe. A Rákosi Jenő Endre és Johanna-jának szereposztási tervezete ez, amelyen a nyomtatott Felzet szó át van huzva s a gróf verébjeji betűivel ráírva: Nem hivatalos. Aiatta szó szerinti szövegben a következő:

„A szereposztást nem hagyom jóvá, Johanna személyétője nincs megnevezve. Ha pedig igazgató

ur Johanna szerepét a szállongó híreknek megfelelően óhajtáná betölteni, előre figyelmeztetem, hogy a szereposztást nem fogom jóváhagyni.”

Ennek a furcsa ukáznak a magyarázata az, hogy a gróf akkoriban valami apróság miatt haragban volt Márkus Emiliával. Én erről a haragról tudván, üresen hagytam a nevet, hogy majd ha elkezdjük a próbákat, szükség törvényt bont, nem lesz más, aki játsza. Utólag mégis Márkus Emiliával fogom játszani a szerepet. A gróf hadüzenete után azonban nem lehetett többé diplomataizálni. Fogtam tehát én is a tollat s az ő sorai alá odakanyarítottam a magaméit, írván:

„Nem hivatalos. Nem tudom, hogy a szállongó híreknek mi felel meg, de a Nemzeti Színház érdekeinek egyedül az felel meg, ha a szerepet Márkus Emilia játsza el.”

Egy óra múlva visszakaptam az okmányt a következő háttérrel:

met fizetőképességnek döntőbíró-sági megállapításához; 6. Franciaország nem vállal felelősséget a nem megszállott területeken alkalmazott behajtási módok eredményeiért és nem hajlandó követeléseiből engedni, ha ezek a módok nem célravezetők; 7. Franciaország a megszállott területen a jóvátétel céljára felhasználható minden jövedelmi forrás kiaknázását magának tartja fenn és az ilyen jóvadményeket a szövetségesek összességének jóvátételi céljaira fordítja.

Londonból jelentik: Az angol kormánynak az a nézete, hogy a legközelebbi brüsszeli konferencia csak előjátéka egy kiszélesített újabb konferenciának. Azt hiszik, hogy az eddigi francia-belga különakcióból rövidesen közös szövetségközi politika alakul ki a jóvátétel végleges megoldására.

Párisból táviratozzák: A *Matin* jelenti, hogy *Jaspar* belga miniszterelnök a brüsszeli tanácskozásra Berlinből táviratot kapott, a melyben bejelenti a német kormánynak, hogy az új német jóvátételi javaslatot már elküldötték és egyben a memorandum lényegét is ismerteti. Amikor a Brüsszelben tartózkodó *Poincaré* megismerte a sürgöny tartalmát, kijelentette, hogy *Németország új javaslatát sem elégíti ki Franciaország és Belgium leglényegesebb követeléseit.* A javaslat legnagyobb hiányának azt találja, hogy Németország nem kötelezi magát a ruhrvidéki passzív ellenállás megszüntetésére és ezért nem is lehet a javaslatot tárgyalás alapjául elfogadni. A belga kormány csatlakozott a francia felhíváshoz és egyben kezdeményező lépést tett, hogy a szövetséges miniszterek legközelebb Ostende-

„Szeretem a szókimondást. A szereposztást jóváhagyom. *Keglevich.*”

A legnagyobb — egész lényével ellenkező — áldozatot alighanem akkor hozta, amikor megengedte nekem a *bor* színrehozatalát, aminek aztán külön története van. — Egy évnél tovább tartott már az a kérlelés és rábeszélés, amelylyel *Gárdonyi* Gézát puhítottam, hogy a *bor-t*, amelynek témáját ismertem, megírja. Végre egy este az *Orient* híres Pósa-asztalánál azt mondta *Gárdonyi*:

— Bizonyítsd be, hogy komolyan akarod a darabomat. Ha kapok tőled négyszáz forint előleget, megírom a *bor-t*.

Négyszáz pengő igen nagy pénz volt akkor, de én azonnal fölcsaptam:

— Hónap este elhozom a pénzt!

Másnap délelőtt hosszú előadást tartottam a grófnak *Gárdonyi*-ról és a darabról. Ő szó nélkül hallgatott végig, s aztán csak annyit mondott:

— Én pedig a Nemzeti Színház

ben találkozzanak új jóvátételi program megállapítása céljából.

Politikai afférek.

(*Benárd Ágoston és Bogya János*)
Budapestről táviratozzák: *Sándor Pálnak* és *Rassay Károlynak* a tegnapi nemzetgyűlési ülésen *Benárd Ágostonnal* történt afférből kifolyólag párbaj lesz, ségének fél bandázssal, nehéz lovassági kardokkal és a végkimerültségig vivandó párbajban állapodtak meg. Az affér szereplői közül *Benárd Ágoston* orvos, 43 éves és a kommün után lett a munkásbetegség-élesztő pénztár igazgatója miniszteri tanácsosi címmel. A Huszár-kormányban a népjóléti miniszterium adminisztratív államtitkára lett. *Simonyi-Semadam* kormányába pedig mint népjóléti miniszter lépett be. Fontosabb szerepe akkor jutott, amikor a kormány megbízásából *Drasche Lázár* Alfréddelel együtt aláírta a trianoni békeszerződést. A nemzetgyűlésbe a budapesti V. kerület választotta első ízben a keresztény nemzeti egyesülés pártjának programjával, legutóbb pedig a budai első kerület képviselőjeként került be a nemzetgyűlésbe, mint a keresztény egyesülés táborának egyik tagja. Egyébként a Nép című jobboldali lap főszerkesztője. *Dr. Bogya János* 43 éves és volt konzul. Tanulmányait a budapesti, strassburgi, berlini és kolozsvári jogegyetemen végezte és ez utóbbi helyen nyerte el a doktori diplomát. Majd a bécsi konzuli akadémián szerzett oklevelet és mint konzul bejárta egész Európát, Észak- és Dél-Amerikát. Mint konzul működött Velencében, Jassyban, Zürichben, Berlinben és Brémában. A kommün bukása után a nemzeti hadsereggel Szegedről jött Budapestre. A nemzetgyűlésbe *Tatán* választották be *Haller*-párti programmal.

Budapestről táviratozzák: A *Pallavicini-Batthyány* ügy vitája közben a nemzetgyűlés tegnapi

színpadjára gatyát nem engedtek.

Nem volt segítség. Szerencsére a hónap-eleje volt. A feleségemtől elkértem a konyhapénzt s estére elvittem *Gárdonyinak*. Hónapok multak, a darab elkészült, *Keglevich*nek fülébe jutott, hogy a feleségem kölcsönadta a konyhapénzt a magyar államnak, akkor sem egyezett bele még a darab előadásába, de nem vette tudomásul, hogy már próbálunk is belőle. Egy szerűen ürte...

A huszonötödik előadás után aztán a Nemzeti Színház udvarán, azon a gyönyörű, kedves kis udvaron, pörköltvacsorával ünnepeltük a diadalmat szerzőt, amikor egyszerre csak megjelenik a gróf. Fölugrottam a helyemről:

— Kegyelmes uram, köszönjük a tisztességet...

— Szó sincs róla, — felelt mosolygó zordsággal — annyira még nem kerített a karmai közé, hogy magukkal vacsorázzam. — Csak azért jöttem, mert meg akartam mondani, hogy avval a gatyával — mégis magának volt igaz.

ülésén *Bogya János* beszéde közben *Ruppert Károly* éles megjegyzéseket tett. *Bogya* ma *Prónay*

Pál alezredez és báró *Collas Tibor* utján provokáltatta *Ruppert*-et.

Zimmermann, Ausztria diktátora.

Asztrák belügyminisztériumba a cseh követ-séget telepítették be. — Nagy botrány az állami színházak személyzetének elbocsátása miatt. — A Pallavicini-palotában színi-iskola és Zander-intézet van. — A bankokrácia részére jutott a Pálffy- és Esterházy-kuria is.

(Az *Aradi Közlöny* bécsi tudósítójától.) Ausztria borzalmas réme, a kegyetlen „*Abbau*”, a „leépítés”, amellyel a Népszövetség az osztrák államnak nyújtott nemzetközi kölcsön biztosítását kívánja elérni, ez az *Abbau Zimmermannnak*, a népszövetségi diktátornak minden elszántságával gázol keresztül Ausztria belső életén.

Zimmermann semmi kimélelet sem tanúsít sem a hivatalok, sem a miniszteriumok, sem az állami közintézmények, sőt újabbakban még a színházak ügyeiben sem. Mit sem kímél abból a célból, hogy a nemzetközi kapitalisták által nyújtott osztrák külföldi kölcsön biztosítékait megszerezze.

Ausztria népe ugyan elkészülte a zúgolódást. *Seipel* kancellár pedig ellenvetés nélkül kénytelen engedelmessé válni, azonban ez alatt a nagy kölcsönök ellenére is minden tovább zúlik a régi fényes és hatalmas császári államban. Ausztria ma teljesen az idegen diktátorok vására. A Népszövetség utasítására *Seipel* kancellár hivatalát éppen most tették ki a *Herren-gassei* palotából a külügyminiszterium egyik zugába. Ugyanitt helyezték el az igazságügyi- és belügyi miniszteriumot is. Az osztrák belügyminiszterium a csehszlovák követ-ség székhelye lesz.

Zimmermann egyébként most az állami színházak személyzetének csökkentését követeli. A külföldi kölcsön nyomán támadt eme legújabb botrány miatt *Strauss* *Richárd*, a *Staatsoper* igazgatója kénytelen volt elhalasztani délamériai utját, hogy *Zimmermann*-nál az osztrák színészet legjobbainak megtartását kieszközölhesse.

Ugyancsak szomorú viszonyok közé került ma a régi császárváros arisztokráciája is. A régi főnemességnek elpusztult már a vagyona és utakeltek a bécsi főváros palotái is. *Harrach* grófnak freujungi palotájában most utazóböröndök gyári raktára van. *Pallavicini* örgróf *Josef*-platzi palotájában tánciskola van. *Pallavicini* *Alfonz* örgróf palotájában pedig jelenleg asszonyok lovagolnak és tornásznak a *Zander*-intézet bájjaiban.

A volt trónörökös, *Ferenc Ferdinánd* idősebb fia, *Hochenberg* *Miksa* csak két szobát tudott megmenteni atyjának két előkelő pa-

lotájából. *Öcse*, *Hochenberg* Enő szintén szerény viszonyok között él és az erdészeti akadémia hallgatója. *Lajos Károly* főherceg *Favoriten-strassei* palotájában egy fuvarozási vállalat ültött tanyát. — *Lajos Viktor* *Schwarzenberg* platzi palotájában siberek fészkeltek be magukat és bankot alapítottak.

A bankokrácia vette rá *Kezét* a *Wallner-strassei* *Esterházy* palotára és a vele szomszédos *Pálffy* palotára is.

Berchtold gróf volt külügyminiszter régi rezidenciájában most egy közepes színvonalú tásaskör tanyázik.

Fogyasztók Eldorádója

(*Svájcban sorsjegyekkel csábitanak vásárlásra.*)

Genf-ből jelentik: A svájci magas valuta következtében a kereskedelmi élet annyira megbénult, hogy a svájci kereskedők még az amerikai reklám ötletétől is elszántabb fogásokkal kénytelenek a vásárlási kedvet fellendíteni. A genfi cégek néhány hete automobil-sorsjátékkal próbálkoznak. — Nagyobb áruházak, vagy kiskereskedők csoportjai közhírré teszik, hogy aki öt napon belül vásárol náluk valamit, minden frank után, mit a bevásárláskor kifizetett kap egy sorsjegyet, amellyel részt vehet a legközelebbi sorsjátékban. Ezekben a reklám sorshúzásokon kivétel nélkül automobil az első díj; a többi nyeremény pedig aranyóra, cigarettatárca, női kalap, azonkívül készpénz is, tíz franktól ötszáz frankig.

Az első ilyen sorshúzás váratlan sikerrel járt, összesen félmillió sorsjegy vett részt benne. — Mindenki azokban az üzletekben szerezte be szükségleteit, amelyek résztvettek a sorsjáték rendezésében. A többi cégek kénytelenek voltak követni a példát, a második sorshúzást a sajtókereskedők szövetsége rendezte, természetesen automobil volt a főnyeremény, utána pedig az összes kávéházak, vendéglők, áruházak, és drogériák kisorsolták már a maguk automobilját. *Genf*-ben senki sem lehet biztos afelel, hogy nem ébred-e valamely szép napon autótulajdonosnak. A legutóbbi autósorsolások már új attrakcióval szolgálnak: az első díj három havi ingyenes garázsberlettel, azonkívül ingyen balesetbiztosítással van egybekötve.

Tragédia a temesvári román templom előtt.

— Egy orvostanhallgató leüdült egy kereskedősegedet. — Beszélgetés az egyik szemtanúval. —

(Az *Aradi Közlöny* timisoarai (temesvári) szerkesztőségének telefonjelentése.) Temesvár-Gyárárosban a román templom előtt a keddről-szerdára virradó éjjelen véres tragédia történt, amelynek áldozata, Fischer Ignác kereskedőseged tegnap a közpórházban belehalt sérüléseibe. A kereskedősegedet Blasiu Traján orvostanhallgató botjával úgy fejbeütötte, hogy a szerencsétlen ember az ütés következtében a tegnapi nap folyamán kiszenvedett. A megdöböntő tragédia részleteiről, amelyek a timisoarai közönség előtt még ugyaszólván ismeretlenek, alábbiakban számol be az *Aradi Közlöny* temesvári tudósítója.

A halálos botütés.

Fischer Ignác kereskedőseged tegnapelőtt éjszaka *Bálint* Margit nevű sanzón-énekesnővel a *Három király* vendéglőben tartózkodott. Éjfél tájban mindketten hazafelé indultak, de a Str. Saguna (Bogajobbsor) 22. számú ház előtt, ahol *Bálint* Margit lakott, Fischer Ignác előrement a szemben levő román templom felé. Akkor közeledett arra *Blasiu* Traján huszonöt éves orvostanhallgató egy barátjával és szóváltásba kerekedett a kereskedősegeddel. Szó szót követett, Fischer meglökte *Blasiut*, mire az nehéz botjával úgy fejbevágta *Fischert*, hogy ez véres lövel elterült a földön. A támadó ekkor elmenekült, a sebesült kereskedőseged pedig a saját lábán bement a belvárosi rendőrségre, ahol a mentők bekötözték sebeit, a rendőrség pedig jegyzőkönyvet vett fel a történésekről. Fischer még hazakísérte barátját, aztán hazament szülői lakására. Másnap heves fájdalmak lepték meg, sebé vérzésnek indult és tegnap délelőtt hirtelen meghalt. A rendőrség most már széleskörű nyomozást indított a támadó orvostanhallgató kézrekerítésére, akit tegnap Galambutca 15. alatti lakásán sikerült is letartóztatnia. *Blasiu* azzal védekezett, hogy tettét azért követte el, mert a kereskedőseged profanizálta a gyárvárosi román templomot, amely előtt a halálos kimenetelű tragédia lejátszódott. A timisoarai rendőrség kihallgatása után ma délelőtt átkísérte a tettest az ügyészség fogházába.

Mi történt a román templom előtt?

Az *Aradi Közlöny* munkatársa felkereste lakásán *Bálint* Margit sanzónénekesnőt, aki a következőket mondotta a halálos éjszakai támadásról:

— Tegnapelőtt éjszaka a gyárvárosi Három Királyban ültünk és mulattunk. Közben bejött a vendég lőbe két fiatal ember, — az egyik a későbbi támadó volt — és fixiroztak bennünket. Háromnegyed tizen két óra tájban Fischer és én haza-

felé indultunk. *Markovits* városi hivatalnok egész a Török Császárig elkísért bennünket. Még hazáig is el akart kísérni, de Fischer azt mondta neki, hogy majd ő elkísér engem. Lassan beszélgetve elérkezünk a lakásomig, ahol Fischer azt mondta nekem:

— Nyisd csak ki a kaput, én ide félre megyek.

Odaállt az utca közepére, a román templomtól oldalt, ahol az új villamosvágányok gödrei tátongtak. Egyszerre csak a kapuban állva láttam, hogy a kávéházban volt két fiatal ember közeledik Fischer felé. A következő pillanatban már izgatott szóváltást hallottam, az egyik fiatal ember *Fischert* élesen szidalmazta, mire ő meglökte. Erre a fiatal ember botjával teljes erejével végigvágott rajta és eltávozott. Fischer elterült a földön. A másik ott maradt. Odasiettem és fel akartam emelni, — a kezem csupa vér lett. Fischer azonban eszméletlenül volt és velem együtt eljött a Török Császárig, ahol rendőr került elő és fehért a támadó kísézőjének, *Mayer* Jánosnak a nevét. Felszólitottuk, hogy mondja meg a támadó nevét is, mert különben őt tartóztatják le. Erre megmondta, hogy a támadó *Blasiu* Traján orvostanhallgató.

Fischer ekkor velem együtt bement a belvárosi rendőrségre, ahol bekötözték a sebeit. Mikor hazafelé indultunk, megkérdeztem, nem érez-e fájdalmakat? Fischer kijelentette:

— Nem fáj semmi, jól érzem magamat.

Ezután eljött hozzám és lemosta a fejéről a vért. Fél kettő tájban hazament és másnap értesültem róla, hogy meghalt.

A szerencsétlen véget ért kereskedőseged holttestét ma délután boncolták fel a temesvári közpórházban.

Agyszélhűdés a botütés miatt.

A boncoláson, amely délután 5 és 6 óra között folyt le a temesvári közpórházban, a vizsgálóbíró és a hatóság képviselőin kívül *Cen* *dea* kórházigazgató, dr. *Urbanecz* Ede törvényszéki orvos és dr. *Wachsmann* orvos vett részt. A vizsgálat megállapította, hogy a botütés következtében a koponyacsont három centiméter hosszú és egy centiméter széles repedést szenvedett. Az agyszövetekben vérzés keletkezett, amely az agyüreget annyira megtöltötte vérrel, hogy a kereskedőseged emiatt agyszélhűdést szenvedett és ez okozta halálát. Az orvosok ökölnyi olvadt vért találtak a halott koponyájában.

A boncolás eredményo tehát kétségtelen bizonyítékát adja annak, hogy *Fischer* Ignác halálát az összeszóvalkozás hevében *Blasiu*

a botütés idézte elő, amelyet az orvostanhallgató mért a szerencsétlen kereskedőseged fejére.

Rehabilitált droguista.

(Nincs helye bünygyi zárlatnak Vas Sándor ellen.)

Az *Aradi Közlöny* megírta, hogy *Asztalos* Sándor földbirtokos bünygyi feljelentést tett és polgári pert indított *Vas* Sándor aradi drogéria tulajdonos ellen egy szőlővételből kifolyólag. *Asztalos* bünygyi feljelentésében kérte a bünygyi zárlat elrendelését is. *Sommer* Nándor vizsgálóbíró ma foglalkozott a beadvánnyal, amelyet

Egészségesnek mondott tüdőbetegek.

(Hogy szolgálja ki a munkásokat az aradi munkáspénztár gyógyszeritára? Lemondott dr. *Grossmann* Emil, a diszpanzér vezetője — Hibák a munkáspénztárnál.)

Az aradi munkásbiztosító pénztár körül valahol liiba van. Tények beszélnek arról, hogy a pénztár tagjai nem mindenkor részesülnek abban az elbánásban, amelyet a pénztár részéről megszoktak és elvárnak. A munkásbiztosító, bár államosították, még ma is az 1907. évi a munkásbiztosításról szóló magyar törvény értelmében kezelik, illetőleg kellene kezelni. Így a pénztárnak ma is van egy a munkások részéről választott elnöke, akinek kötelessége, hogy a pénztár működését ellenőrizze és az esetleges hibákat megszüntesse. Az elnöknek kötelezettségei és jogai is vannak, amelyeknek azonban nem tud eleget tenni, mert a valóságban nincsen semmi hatásköre. Az elnökhöz ma is panaszos levelet intéztek, amelynek írója a pénztár egyik tagja és aki azzal fenyegeti meg az elnököt, hogy az illetékes miniszteriumnál adja be ellene a panaszát, ha azt nem orvosolja. A panaszos levélben elmondja, hogy beteg leánva számára folyékony orvosságot írt az orvos. A receptet elküldötte a munkásbiztosító gyógyszeritárába, amely a tagokat minden tekintetben ingyen kell, hogy kiszolgálja. A gyógyszeritárban azonban a recept vivőjét azzal utasították el, hogy hozzon üveget, vagy „ha nincsen, akkor vegyen pénztért.” Az illető munkáspénztári tag azért vette igénybe a pénztári gyógyszeritárát, mert nincsen pénze sem orvosságra, sem orvosságos üvegre és egyébként is rendszeren fizette hosszú éveken át a pénztári illetékeket. De hiba másutt is van. A pénztár egészen indokolatlanul beszüntette a szanatóriumi segélyek fizetését, sőt ma már gőzfürdőjegyet sem ad az arra rászorultaknak. Pedig a pénztárnak van elég bevétele. Nemrégiben is az ez évi bevételekből beszóllgáltattak a bucarestii központhoz 450 ezer leit minden felszóllítás nélkül.

A bajokat tetézi, hogy a diszpanzér vezetője, dr. *Grossmann* Emil, ez a kitünő tudósspecialista állásáról lemondott, mert helyzete a pénztárnál lehetetlenné vált. Dr. *Grossmann* Emil éjjelt nappallá téve leikiismeretesen és önzetlenül dolgozott. A tüdőbetegek közül azokat, akiknek pihenésre volt szükségük, erre utasította és megtiltotta, hogy mindaddig, amíg javulás nem áll be a helyzetükben, dolgozzanak. Dr. *Cosma* főorvos dr. *Grossmann* intézkedéseivel elmenthén ugyanezeket a betegeket

elutasított, *Vas* Sándor ellen ugyan is, mint a vizsgálóbíró megállapította, semmiféle bünygyi eljárásnak nincs helye, mert vevőjével a legkorrektebb módon járt el. A drogéria-tulajdonos számlákkal igazolta, hogy *Asztalos* 100 ezer lejjel adósa és a birtok átírásába ezért nem volt hajlandó belemenni. Ha *Asztalos* az adás-vételi ügyből kifolyólag magánjogi igénye van is, azt nem bünygyi uton, hanem rendes polgári per utján kell behajtani. A vizsgálóbíró döntése teljesen rehabilitálta az általánosan meghurcolt drogéria-tulajdonost. *Vas* Sándor hatóság előtti rögalmazás miatt feljelentést tett *Asztalos* Sándor ellen.

megvizsgálta és kijelentette, hogy azok nem betegek és utasította őket, hogy menjenek dolgozni, mert segélyt tovább nem kapnak. *Grossmann* dr. látva azt, hogy meddő munkát végez, végre is úgy határozott, hogy áliásáról lemond. A kezelt betegek nagy tömege mondhatná csak el, hogy milyen értékes és pótolhatatlan munkát végzett dr. *Grossmann* Emil, akinek távozásával megmérhetetlen veszteség érte a munkásbiztosító. A munkásbiztosító pénztár igazgatósága és az illetékes körök figyelmébe ajánljuk, hogy a pénztárnál uralkodó visszás helyzetet mulasztatlanul változtassanak.

Váratlan örökség.

(Romantikus történet kétszáz millió frankról.)

Londonból jelentik: Az elmúlt hét legnagyobb szenzációja az angol fővárosban az a kétszáz millió frankos örökség, mely egy *Harry Zeitun* nevű volt kapitánynak váratlanul osztályrésziül jutott. Az örökség története olyan hihetetlenül regényes, hogy érdemes megemlíteni. 1922-ben *Zeitun* Rómában tartózkodott és ott *Mrs. Davies* nevű amerikai hölgyvel ismerkedett meg, aki néhány nap múlva súlyos betegségbe esett. Az angol exkapitány, bár ismeretségük egész felületes volt, a legnagyobb önfeláldozással ápolta *Davies* asszonyt, aki midőn felgyógyult, az angol fiatal embert titkárává tette meg. A következő évben *Davies* né, aki közben titkárával együtt Londonba költözött, egyik napról a másikra minden magyarázata nélkül elutazott, sőt még titkárájának fizetését is elfelejtette kiadni. Azóta *Harry Zeitun* semmit nem hallott az amerikai hölgyről és már éppen azon gondolkozott, hogy bepérelt volt urnőjét, midőn nemrégiben azt az értesítést kapta, hogy *Davies* né Amerikában meghalt és hogy kétszáz millió frank értékű vagyonát volt titkárára hagyta. *Davies* né rossz viszonyban áll férjével és mint utólag kiderült, végrendeletét még Londonból való gyors távozá-

sa előtt készítette. A férj azonban egyik amerikai bíróság előtt megtámadta a végrendelet érvényességét.

Hogy áll a leu?

Június 7-én fizettek 100 lelért:

Aradon:

2.86 svájci frankot.
7.81 francia frankot.
16.96 szokolt.
2.700 külföldi magyar koronát,
2.900 tényleges magyar koronát,
3.400 belföldi magyar koronát,
38.400 német márkát.
36.000 osztrák koronát.

Párisban 8 frankot

Budapesten 2775-2975 koronát

Bécsben 34500 osztrák koronát

Belgrádban 42.50 dinárt

Londonban 1 font 900 lei.

Newyorkban 0.57 dollárt.

Irodalom, művészet

Vass Sándor hangversenye.

Kritikát írni róla, most Aradon felfedezni, hogy izmos és nagy művészegénység, vagy hibákat keresni benne, nagyképűség volna. Vass Sándor lenyűgöző művészegénysége előtt csodálattal kell megállanunk, mert ő már elérkezett arra a művészi magaslatra, amikor a művész nem keres, hanem biztosan adja egyéniségét. Vass Sándor finom, lágy és meleg, de finomságaiban is markáns. Tegnap esti koncertjét telt ház hallgatta végig és a publikum szünet nélkül ünnepelte a bucsuzó művészt, aki műsorának minden egyes számát ragyogóan interpretálta. A tapsok épen úgy szóltak Arad bucsuzó, megérdemelten világhírű fiúnak, mint a zongoraművésznek, aki kristálytisza, kiforrott és tökéletes művészetével gyönyörködtetett. Műsorában nem virtuozításra alkalmas adó és olcsó hatásokat kiváltó darabok szerepeltek, hanem egyszerű, de elmélyülésre alkalmas és művészi telmácsolás szempontjából nehéz művek. Három Chopin-opust játszott olyan művészettel, ahogyan Aradon még egyetlen művészről sem hallottunk Chopint előadni. Vass Sándort különben a világ leghíresebb Chorin-interpretátorának tartják, még pedig csodálatosan idekötően, amiről tegnap este is bizonyosságot tett a művész.

Beethoven, Schumann, Dvák, Debussy, Liszt, Busoni és Mendelssohn darabjai széles skálán művészi tudást igényelnek. Vass Sándor rendelkezik is ezzel. Regénykony ujjai gyorsan perdülnek és biztos pillentési készségük meglepő. Technikája ragyogó a nélkül, hogy dinamikai hatásokra törekednék. Felfogása mindenütt eredeti, sohasem jár a sablon utjain és nagyszerű egyénisége minden ismert darabban is adott valami újat. A hangverseny befejeztével a közönség nem távozott, hanem

még sokáig is melegen ünnepelte Vass Sándort, aki a nagy művészek közvetlen gesztusával tilt le ismét a zongorához és ráadásul még két darabot. Vass Sándor számára bizonyára sokáig emlékezetes lesz a forró hangulatu és szép bucsuztatás, a mellyel Arad közönsége messze utjára bocsájtotta. (b. i.)

* A nyári szinkör műsora. Péntek: Sárga nagyur, Szivartűzek. Szombat: Varázskeringő. Vasárnap este: Árendás zsidó Barics Gyula és Győző Alfréd felléptével.

* A Sárga nagyurban a legszebb irodalmi formák között erotikát ad Kardos Andor, a szerző. A Szivartűzek főszerepét Gergely Gizi kreálja. A sikereiben gazdag előadást pénteken megismétli a színház.

* A Varázskeringő szombaton este kerül színre új szereposztásban és betanulással az aradi nyári szinkörben. Az értékes és örökszép muzsikájú operettet feleleveníti a színház és sok újítással, betéttel adja a szombat esti reprizt. A Varázskeringő vezetéserepeit Horváth Mici és Tompa Béla alakítják, Balogh Böske pedig modern táncbetéteket mutat be.

* Barics-Győző, Arad kedvenceinek felléptével vasárnap este az Árendás zsidó kerül színre a nyári szinkörben.

* Grieg hangverseny Déván. Dr. Horváth Dezső zongoraművész tanítványával együtt jól sikerült hangversenyt rendezett, amelynek műsora Grieg a nagy norvég zene-költő műveiből volt ügyesen összeválogatva. A disztinyvált közönség lelkesen ünnepelte a közreműködőket, különösen pedig dr. Horváthot, aki befejezésül óriási hatással eljátszotta saját kompozíciója és nagy zenekari kíséretre berendezett Concert dramatique-jét, amelyet Aradon is be fog mutatni.

* Előadás a téli színházban. A hadiárvaik javára vasárnap délután 6 órai kezdettel színházi előadást tartanak a téli színházban.

* Hegedüs Gyula nem szerződik. Budapestről távoztatózók. Most foly a téli színházi szezonra a szerződéses távoztatózók amelynek során Hegedüs Gyula kijelentette, hogy többé nem szerződik állandóan egy színházzal, hanem csak egyes szerepekre. Több művész követi Hegedüs példáját, ami jelentéktelenül többet jelent anyagiakban, mintha egy színháznak állandó tagjai lennének.

Mozsi.

* Az Apolló legújabb slágere, a Pálinka esütörtökön került bemutatásra a közönség nagy érdeklődése és lelkesése mellett s ez a lelkesedés teljesen megérdemelt is volt, mert valóban nagyon izgalmas és érdekes e különös dráma meséje. A megkapóan szép társadalmi dráma ma is színre került az Apollóban.

* Az arad-várad vasútvonal ünnepélyes megnyitása az elmúlt vasárnapon történt s erről a páratlanul érdekes és nagyfontosságú eseményről filmfelvétel készült. Az Apolló igazgatósága, hogy a közönség érdeklődését a leteljesebb mértékben kielégítse, minden lehető áldozattal azon buzgólkodott, hogy ezt a filmet megszeresse és bemutassa. Az új vasútvonalról készült filmfelvétel szombaton és vasárnap kerül bemutatásra az Apollóban.

Temesvári kereskedő másfélmillió kényszeregyezése.

Stern Dávid textilnagykereskedő 1:6 arányban meg-
egyezt csehszlovákiai hitelezővel.

(Az Aradi Közlöny timisorai (temesvári szerkesztőségétől.) Érdekes kényszeregyezési ügyben tartott tárgyalást a timisorai (temesvári) törvényszéken Szunyogi András táblabíró. Stern Dávid temesvári textilnagykereskedő nemrégiben csehszlovákiai tartózsaira fizetésképtelenséget jelentett be. A tartózsások még abból az időből származnak, amikor a szlovák nem állott mai magas árfolyomán és 1.548.241 cseh koronára rugtak. A hitelezők a legnagyobb cseh textilkereskedők és gyárosok közül kerültek ki. A legnagyobb összeggel, 367.105 cseh koronával Schüllhoff Edvard reichenbergi textilnagykereskedő volt érdekelve, míg a warnsdorfi Export Limit textilgyár 618.766 cseh ko-

ronával. Ezenkívül a temesvári Banca Economianak 120.000 cseh koronával tartozott a nagykereskedő, de még több kisebb-nagyobb hitelező is bejelentette igényét.

A tárgyaláson, ahol a csehszlovák vállalatokat dr. Blum temesvári ügyvéd képviselte, a nagykereskedőnek sikerült egyezsége jutni a hitelezőkkel. Az egyezés szerint a hitelezők ugyanannyi lelt kapnak, mint amennyi cseh koronát hiteleztek, vagyis a kiegyezés a cseh korona mai árfolyama mellett körülbelül 1:6 arányban történt. Érdekes, hogy a nagyobb hitelezők kivétel nélkül az egyezés mellett, míg a kisebbek ellenszavaztak. A kényszeregyezés nagy feltűnést keltett Timisoarán (Temesvárott.)

* A vadmacska, álomjáték kerül színre vasárnap az Urániában. A főszerepet Pola Negri játsza, a darabot Lubitsch Ernő rendezte.

Titokzatos gyilkosság.

Kik ölték meg a lótolvaj cigányt?

Titokzatos gyilkosság ügyében folytat nyomozást az aradi államrendőrség. Tegnap este 10 óra után Horváth Lajosné aradi cigányasszony jelentette egy posztton álló rendőrnek, hogy öccsét meggyilkolták és a gyilkosok ott mulatnak a „Három csillag” vendéglőben. A rendőr azonnal a vendéglőbe sietett, ahol több cigány tartózkodott. Igazolásra szólította fel őket, a cigányok azonban nem törődve a lövésre tartott fegyverrel kiugrottak a vendéglő ajtaján és menekülni kezdtek. Az üldöző rendőrnek az egyik menekülő, Didovics Mihályt sikerült elfogni. A letartóztatott embert és a feljelentő cigányasszonyt a rendőrségre kísérték, ahol a cigányasszony vallomásaiból a következő szenzációs dolgokat sikerült megtudni:

Horváth Lajosné öccse hatodmagával a napokban elhatározta, hogy átszökik Magyarországra, hogy lovakat lopjon. Kisíratosnál mentek át a határon és behatoltak a gróf Nádasdy-féle tanya, ahol feltörték az istállót. A zajra azonban a tanya lakói figyelmesek lettek és puskalövésekkel elriasztották a cigányokat. A cigányok nem mertek újabb vállalkozásba belefogni és elhatározták, hogy vissza térnek Aradra. El voltak keseredve a sikertelenség miatt, utközben veszekedtek és a hangos civódást meghallották a magyar csendőrök. Megállásra szólították fel őket, a cigányok azonban futni kezdtek. Őr cigány tért vissza Aradra, a hatodik Horváth Lajosné öccse ottmaradt. A cigányasszony azzal vádolja öccsének társait, hogy

azok gyilkolták meg az öccsét. Viszont a letartóztatott Vidovics Mihály azt vallotta, hogy a fiatal lókupecet, a magyar csendőrök lőtték agyon. Az aradi államrendőrség a legszelebbkörü nyomozást vezette be a megszökött, gyilkossággal vádolt cigányok kézrekerítésére.

Szinigazgatók afférja.

(Izgalmas Janovics Jenő és Róna Dezső körül.)

Élénk feltűnést keltett ma Aradon az egyik cluji (Kolozsvári) lap cikke, amely az erdélyi magyar színészet ügyében tartott hucures-ti ankétról számol be. A színigazgatók megállapodtak abban, hogy kívánják a magyar Színészegyesület felosztását. A megállapodás után drámai jelenet játszódott le az ankétn. Dr. Janovics Jenő cluji (Kolozsvári) színigazgató kijelentette, hogy Róna Dezső aradi színigazgató azt híreszteli róla, hogy ő levelet írt Kintzig Jánosnak Aradra, amelyben állítólag azt írja, hogy Rónát Budapesten elcsitették. Ez valóságos demenciálás. Ha Róna Dezső betudja ezt bizonyítani, úgy ő, Janovics Jenő öt perccel belül agyonlövni magát, ha pedig nem tud bizonyítani, reméli, hogy Róna is így vonja le a konzekvenciákat. Janovics kijelentése óriási feltűnést keltett. Róna Dezső halálsápadtan válaszolt és azt állította, hogy az idézett levelet Gritta Ovidiu aradi rendőrprefektusnál látta.

Egy másik cluji (Kolozsvári) lap azt írja, hogy a miniszterium megbízottai kijelentették, hogy ha Róna nem tudja bebizonyítani vádját, akkor nem kap koncessziót. Róna Dezső ma beismerte, hogy a levelet nem látta és bocsánatot kért Janovics Jenőtől.

Pusztító viharok.

(Milliók károk. — Hőhullám Amerikában.)

Pécsről táviratozzák: Kedden délután pusztító jégeső és orkán vonult végig Dél-Baranyán és rengeteg károkat okozott. Fákat csavart ki tövestől az orkán és háztetőket sodort le. Egy helyen a lesodort háztető az istállóban nyolc ökröt és lovat agyonütött és egy embert súlyosan megsebesített. A jégeső rengeteg baromfit pusztított el. A gabonaneműekben okozott kár hetven-nyolcvan százalék. Minthogy a vihar vagy husz község határára vonult át, a kár több százmillió korona. A legtöbbit Villány, Németboly, Nagynyárád és Diósvajszló községek szenvedték. Baranyában a távírvonalak rendkívül megrongálódtak.

Genéből jelentik: A Dossola völgyében dühöngő ciklon miatt a Simplon utvonala megszünt a forgalom és vonatok nem járhatnak. Hat ember életét veszítette. A Locarno-Domoiossola villamos vasúti vonalon az egész pálya súlyosan megrongálódott a vihar következtében. A kár 5 millió svájci frank.

Newyorkból jelentik: Az Unio keleti államaiban az utóbbi három nap folyamán szokatlanul erős hőhullám vonult végig, amelynek számos halottáldozata van. Több északon fekvő városból 90 Fahrenheit fok hőséget jelentettek.

Az eladott birtokrész.

(Furcsa kártérítési pör az aradi törvényszéken.)

Érdekes polgári ügyet tárgyalt ma Nyisztor táblabíró tanácsa. Berkovits Izidor alvácai furdótulajlonos 1919-ben eladta birtokát Gurbán Péter ottani kereskedőnek 100 ezer koronáért. Az adásvételről szabályszerű szerződést is kötöttek. Az eladott birtoknak csak a felerésze volt Berkovits tulajdona, a másik a felesége nevére volt írva és így a kétéi által már aláírt szerződést Berkovits magához vette, hogy az Aradon időző feleségével is aláírassa: Berkovitsné azonban megtagadta a szerződés aláírását, mire férje kijelentette, hogy szintén nem hajlandó a birtokot eladni és a foglalóként kapott 30 ezer leit vissza akarta adni Gurbánnak, aki természetesen nem fogadta el, hanem polgári pert indított. A mai törvényszéki tárgyaláson Berkovits azt igyekezett bizonyítani, hogy a Gurbánnal kötött szerződés csak előzetes megállapodás útján jött létre és így az nem bírhat perdöntő erővel. Gurbán ezzel szemben kijelentette, hogy az asszony birtokrészére nem is tart igényt, mert Berkovitsnak azt nem volt jogában eladni, de kérte a törvényszéket, hogy Berkovitsot kötelezze az eladott birtokrész átadására, melyért ő hajlandó 100 ezer koronát, vagyis 50 ezer leit fizetni, dacára annak, hogy ez az összeg a kért birtokrész kétszeresére lett megállapítva. Kérte, hogy a törvényszék határozatilag mondja ki, hogy neki kártérítés van igénye, mert most a birtokot Berkovitsnéval, egy rossz viszonyban levő idegennek kell megosztania. A törvényszék hosszú tanácskozás után hozta meg döntését, melyben helyt adott Gurbán keresetének, elrendelve, hogy Berkovitsnak 50 ezer

leiert a tulajdonát képező birtokrészét át kell adnia és hogy Gurbánnak kártérítésre jogos igénye van.

HIREK.**Temesvári szerkesztőségünk.**

(Az „Aradi Közlöny“ a Bánságban. — Aradi plakátok Temesváron.)

A timisoarai temesvári utcákon ma színes plakátok hívják fel a temesvári közönség figyelmét arra, hogy az Aradi Közlöny mai száma a Temesvárott tegnap történekről elsőnek ad érdekes és színes beszámolókat. Az Aradi Közlöny temesvári szerkesztőségének felállításával abba a helyzetbe jutott, hogy a temesvári újságolvasó közönség kezébe már a kora reggeli órákban olyan lapot adjon, amely teljes egészében pótolja a Temesvárott hiányzó reggeli magyar napilapot. Az Aradi Közlöny már tegnapi számával is tanujelét adta a Lloyd Bank ügyéről hozott kimerítő tudósításával, hogy hézagpótló hívást teljesített, amikor timisoara szerkesztőségét meg szervezte, ma számában pedig újból teljesen eredeti és szenzációs tudósításokat közöl a tegnapi timisoarai eseményekről.

Az Aradi Közlöny megkezdett munkáját a legnagyobb kitartással és ambícióval folytatja és reméli, hogy a temesvári és bánsági olvasóközönség honorálni is fogja igyekezetét, hisz ugyyszólván új helyi sajtó-organummal ajándékozta meg Temesvár és Bánság olvasóközönségét. Az Aradi Közlöny ezentúl is nap-nap után érdekes riportokban és cikkekben fog beszámolni Temesvár és a Bánság kiemelkedő társadalmi, gazdasági és politikai eseményeiről, minden modern zurnalisztikai eszközökkel igyekszik kimélyíteni a kapcsolatot Temesvár- és Arad-megye között, emellett pedig az ország és az egész világ eseményeiről érdekes és jól informált lapot ad az olvasónak. Az Aradi Közlöny ebben a munkásságában a temesvári és bánsági olvasóközönség szerető támogatását kéri.

— Poincaré a belga királynál. Brüsszélből táviratozzák: Albert király Poincaré francia miniszterelnököt ma hosszabb kihallgatáson fogadta. Poincaré és delegációja már vissza is utaztak Párisba.

— Sándor jugoszláv király bucaresti útja. Párisból táviratozzák: A Matin arról értesül, hogy Sándor jugoszláv király bucarestii utazásának nagyobb politikai jelentőséget tulajdonítanak. Az utazás célja: a román-délszláv szövetség kiépítése és Görögországnak a kisantantba való fölvétele.

— Hol működnek az adóbizottságok? Az aradi adóbizottságok holnap, pénteken, a következő utcákban folytatják működésüket: az I. a gáji Faurilor (Kovács) utcában, a II. a Gavra Alexandru (Lenkey) téren, a III. a Radnai-úton a 64. számútól fölfelé a páros oldalon, a IV. a Consistorului (Batthyány) utcában a 11. számútól a pártlyan oldalon a 19. számig, a VI. a Liceului (Jókai) téren és a Metianu (Forray) utcában, a VII. a Romul Veliciu (Lipót) utcában a 12. számútól, a VIII. az Elena Doamna (Süveg) téren és a Putnei (Csatorna) utcában, a IX. a Sava Raicu (György) utcában.

Megegyezett a temesvári Lloyd Bank.

A hitelezők 97 százaléka az egyezség mellett szavazott. — A Temesvári Bank és Kereskedelmi B. T. szerepe a kiegyezésben.

(Az Aradi Közlöny temesvári szerkesztőségének telefonjelentése.) A temesvári Lloyd Bank ügyében ma folyt tovább Szunyogh András táblabíró előtt a kényszer-egyezségi tárgyalás. A mai napon a bank képviselőjében dr. Vértess Adolf ügyvéd minden egyes hitelező követeléseire nézve előterjesztette kifogásait, amelyeket jegyző könyvbe foglaltak. Majd megállapították az egyezség mellett és az ellen leadott szavazatokból, hogy a hitelezők 97 százaléka elfogadta a Lloyd Bank által ajánlott egyezség feltételeit. Azok a hitelezők, akik az egyezség mellett szavaztak, 9.400.000 lei összeget képviseltek, míg azok, akik az egyezség ellen nyilatkoztak, 540.000 leit. A kényszer-egyezség létrejöttéről szóló bírói határozatot Szunyogh táblabíró írásban közli az érdekeltekkel.

A kiegyezés létrejöttében nagy érdeme van a Temesvári Bank és Kereskedelmi részvénytársaság

— A pápai nuncius búcsuja. Bucarestből jelentik: Bratianu Ionel miniszterelnök ma ebédet adott Marmaggi pápai nuncius tiszteletére, akit tudvalevőleg a római szentszék Prágába helyeztet át.

— A görög külügyminiszter román kitüntetésére. Bucarestből jelentik: Alexandri görög külügyminisztert a király a román csillagrend nagykeresztjével tüntette ki.

— Edvi-Ilés László halálához. Nemrégiben érkezett Aradra a hír, hogy Edvi-Ilés László volt aradi hírlapíró és iparkamarai titkár Bucarestben meghalt. Edvi-Ilés László leánya ma levelet írt egyik aradi ismerősének, melyben köszönetmond a gyászoló család nevében az aradi lapoknak, hogy apja munkásságát méltánvólva, szépen parentálták el. Levelében még, elmondja, hogy az apja nem érezte magát öregnek és nem is volt megroskadva. Életerejé és munkaereje telieségében ragadta el a halál. A család sohasem élt szűkös anyagi viszonyok között, mert a család fő gondosságával és szorgalmával mindig megszerezte azt, amire a családnak szüksége volt.

— Egész Olaszország egy választókerület. Rómából táviratozzák: Az olasz minisztertanács elfogadta az új választójogi reformról szóló törvényjavaslatot, amely szerint egész Olaszország egyetlen választókerületet alkot. A választásokon viszonylagos többséget kapó párt megkapja a mandátumok kétharmadát, míg a másik egyharmad aránylagosan megoszlik a többi párt között. Ezenkívül a minisztertanács aktív és passzív választójoggal a nőket is felruházta, de ideiglenesen messzemenő korlátozásokat állapított meg. Így a 25 éves nők, vagy akiknek kitüntetésük van háborúból vagy békéből, továbbá a hadiözvegyek és tanítónők, ha felvétetik magukat a választói névjegyzékbe, választók és választhatók. Polgármesterekké és községi tanácsnokokká nők nem választhatók.

vezérigazgatójának Szana Zsigmondnak, aki teljesen önzetlenül és kizárólag azért, hogy a temesvári pénzügyi piac ne legyen csődbe ment banküzlet, garanciájával lehetővé tette a sima megegyezést. Ellenkező esetben elkerülhetetlen lett volna a csőd, amelynek kiszámíthatatlan következményei lehettek volna a temesvári pénzügyi piacon. Szana Zsigmond önzetlen közreműködése nélkül a Lloyd Bank nem lett volna képes áthidalni azt a nagy anyagi űrt, amely a közel tízenegy millió leit kitevő passzív és az alig kétmillióra rugó aktív között mutatkozott. Kivüle még Hering Gusztáv hozott nagy anyagi áldozatokat a megegyezés létrejötté érdekében, mert a bank könyvbetevőit követelésük hatvan százalékának erejéig saját pénzéből elégitette ki. A Lloyd Bank sima megegyezésének híre nagy megnyugvást keltett Timisoara gazdasági köreiből.

— Csökkentik Magyarországon a köztisztviselők számát. Budapestről táviratozzák: A magyar kormány tervbe vette, hogy július elsején a köztisztviselők alkalmazottak husz százalékát elbocsátja. Ennek az lesz a következménye, hogy az állami hivatalokban az adminisztrációt, a személynévi beosztást és a munkaidőt meg kell változtatni. A postánál meg akarják szüntetni a délutáni hivatalos órákat és csak délelőtt 8 órától 2 óráig lenne hivatal.

— Halálos repülőgépszerecséltenség. Rómából táviratozzák: Tripolisznál egy olasz repülőgép lezuhant. A motorvezető súlyosan megsebesült, négy tiszt meghalt.

— Vázsonyi ezüstlakodalmá. Budapestről táviratozzák: Szerdán ünnepelte Vázsonyi Vilmos házasságának huszonötödik évfordulóját. A magyar főváros társadalmának minden rétegéből számosan üdvözölték Vázsonyit. A parlament ülésén a képviselők is pártkülönbség nélkül melegen üdvözölték.

— Befejeződött a rákosszentmihályi bűnyomozás. Budapesti táviratozzák: Tegnap este Ditrói-Puskás Albertet letartóztatásba helyezték és ezzel a rákosszentmihályi bűnyomozása befejezettnek tekinthető. Most már csak a jegyzőkönyvek megírása és apróbb részletek tisztázása van hátra. Ma hirdették ki Ditrói-Puskás előtt a letartóztatásról szóló végzést, amelyben az áll, hogy gyilkosságban és rablásban való bűnrészességért, hivatalos jelleggel való visszaélés útján elkövetett zsarolás és család bűntettéért kellett letartóztatni.

— Elfogott tolvajok. Gligorescu János ma behatolt Szeredy Ágoston Str. Sareaci (Nap-utca) lakására és egy 5000 lei értékű asztalterítőt elloptott. A rendőrség letartóztatta. — Nutz Péter kulturpalotai portás lakásának ablakából Biró Lajos elloptott két párnát. A párnákkal menekülő tolvajt két katonatiszt észrevette és elfogta. Biró Lajost a rendőrségre kísérték és megindult ellene az eljárás.

— **Hatóság elleni erőszakkal vádolt temesmegyei lelkész.** Timisoarai szerkesztőségünk telefonálja. A timisoarai (temesvári) törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta Tódan György fibisi lelkész ügyét, akit az ügyész hatóság elleni erőszak bűntettével vádolt. A vád szerint a lelkész a múlt év júliusában, amikor a megyei agrárbizottság kintjárt Fibisen, Miritza községi bírót egy összeszóalkozásból kifolyólag megfenyegette. A tárgyaláson a lelkész tagadta a vádat. A bíróság 1000 lei fő- és 2000 lei mellékbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette.

— **A magánvizsgák elhalasztása.** Az aradi Moise Nicoara liceum igazgatósága ma rendeletet kapott Bucurestiből a közoktatásügyi miniszteriumtól, hogy a liceum magyar és román tagozatában egváránt csak június huszadikán kezdődhetnek a magánvizsgálatok.

— **Aki alaptalannal megvádolta mostohaanyját.** Codrián János síklói lakos körülbelül két hónappal ezelőtt feljelentést tett mostohaanyja, özvegy Codrián Demeterné ellen, hogy apját 1922. december havában mérgeggel megölte. Kérte az exhumálás és a boncolás megállítását, amelyet foganatosított is az aradi vizsgálóbíró. A boncolás alkalmával a törvényszéki orvosszakértők nem tudták a mérgezést megállapítani, hanem azt javasolták, hogy a hullát küldjék el a bucaresti országos bírósági vegyvészeti intézetbe. A vegyvészeti intézettől ma érkezett a boncolás eredményéről az értesítés, mely szerint megállapítást nyert, hogy Codrián Demeter természetes halállal halt meg. Codriáné ellen az eljárást megszüntették.

— **Megverték az UTE-t.** Budapestről táviratozzák: Az elsőosztályú footballbajnokság gyorsabb befejezése céljából tegnap, hétköznapon két mérkőzést bonyolítottak le. A III. kerületiek csapata az UTE-val játszott és legnagyobb meglepetésre az UTE 1:0 arányú vereségével végződött a mérkőzés. A bajnokságot most már véglegesen az MTK. nyerte meg.

— **A Hegyalja tolvajait elítélték.** Sulyos ítéletet hozott ma az aradi törvényszék büntető tanácsa, három rovtomultu tolvaj bűntügyében. Tóth Gyalai István, Müller Károly és Müller Pál többszörösen büntetett tolvajok állottak vádlóként a törvényszék előtt. Különböző lopásokért csak a múlt év decemberében szabadultak ki az aiudi (nagyenyedi) fegyházból. Kiszabadulásuk után folytatták a lopásokat és a Hegyalja összes falvait végiglopkodták. Két hónappal ezelőtt kerültek ismét hurrokra és azóta az aradi ügyészség fegyháza lakói. A büntetőtanács Tóth-Gyalai Istvánt nyolc, Müller Károlyt négy, Müller Pált pedig három évi fegyházbüntetésre ítélte.

— **Válogatottak országos nagy birkozóversenye az AMTE.** rendezésében június 10-én, vasárnap a Munkás-Otthon nagytermében 100 versenyző részvételével. Előmérkőzés egész nap. Döntő este 8 órától 11 óráig.

— **Az egészségügyi bizottság ülése.** A városi egészségügyi bizottság csütörtökön este ülést tartott, melyen több kérelemmel foglalkoztak. Bernát Jenő gáji gyógyszerész kérte, hogy a bizottság engedje meg, hogy patikájával beköltözhesse a városba, mert jövedelméből nem képes megélni. Bernát a vasútállomással szemben lévő épületben akarja elhelyezni gyógyszerárát. Dr. Goró Artúr kliensének gombgyár létesítésére kért engedélyt a Bihorului (Nagyvárad) uton. Oroglott kereskedő pedig a Korgyár létesítésének szándékát jelentette be és Fért kedvező döntést. Az egészségügyi bizottság hosszas tanácskozás után elhatározta, hogy valamennyi kérelmet kedvező előterjesztéssel küldi be az egészségügyi főfelügyelőséghez.

— **Sáskalárás Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: Heves- és Szolnokmegyében is felütötte a fejét a sáskaveszedelem. Azonban a vasmegyei sáskákkal ellentétben itt marokkói és olasz sáskák kezdtek pusztítani a zsi-kes legelőkön. A vetések elpusztításának az azonnal megtett óvintézkedésekkel sikerült elejét venni.

— **Magyarországon lezártan jelennek meg a lapok.** Budapestről táviratozzák: A lapkiadók szindikátusa elhatározta, hogy a lapokat ezután lezártan jelentetik meg, hogy ezáltal senki se olvashasson el olyan újságot, amelyet nem vásároltak meg. A mai ülésen mutatták be a szindikátusnak az első lapelzárómodellt.

— **József főherceg nem kapott osztrák vizumot.** Budapestről táviratozzák: A magyar-osztrák automobil turautra József főherceg nem kapott osztrák vizumot és ezért csak a turaut magyar részén vehet részt turakocsiján, amelyet maga fog vezetni. A versenyen résztvesz Pálffy-Daun grófné is, aki szintén maga vezeti autóját.

— **Vásárhelyi Dezső megüresedett mandátuma.** Budapestről táviratozzák: A Vásárhelyi Dezső elhunytával megüresedett eleki választókerület mandátumára az egységspárt Rubinek Istvánt jelöli.

— **Fogadásból szerencsétlenség.** Párisból táviratozzák: Pierre Labric artista fogadásból az Eiffel torony első emeletéről 356 lépcsőfokon keresztül kerékpározott. Azonban alig indult el Labric, a tulsebes iram következtében a lépcső korlátján keresztül lezuhant a mélységbe és súlyosan megsebesült.

— **Adakozás az új iskolák építésére.** Az új iskolák építése céljára Arad város közönsége köréből már több adomány érkezett a város vezetőségéhez. Az adományozók listáját a napokban hozza nyilvánosságra dr. Robu János főpolgármester.

— **Oroszországban halállal büntetik a valutázást.** Moszkvából jelentik: Dzszerzinszkij és Szokolnyikov népbiztosok aláírásával rendeletet adtak ki, amely a valutázásokat halálbüntetés terhe alatt tiltja. A rendelet kiadása óta a moszkvai tőzsdén nem kötnek valutázásokat.

— **Félmillió bankjegyek.** Berlinből táviratozzák: A márka legutóbbi zuhanása következtében a drágaság annyira növekedett, hogy a birodalmi bank elhatározta, hogy az 50 és 100 ezer márkásokon kívül 500.000 márkás bankjegyeket is nyomtat, amelyek valószínűleg még júniusban elkészülnek.

— **Kilakoltatják egy dűlédző ház lakóit.** A városi mérnöki hivatal sürgősen elrendelte a Str. Greceanu (Perényi-utca) 10. számú ház lakóinak kilakoltatását. Az építészeti bizottság még február hónapban megállapította, hogy a ház rozoga állapotban van, hogy minden percben összedőlhet. Akkor felhívják a ház öt lakóját a sürgős kilakoltzkodásra. A lakók a mai napig sem tettek eleget a felhívásnak, közben a ház mindig életveszélyesebbé vált. A bizottság ma ismét megjelent a helyszínen és elrendelte, hogy két lakó tekintet nélkül arra, hogy rendelkez-e másik lakással vagy sem, azonnal költözködjék ki. Három lakónak pedig július 15-ig kell költözködni a veszélyes épületből. A város vezetősége utasította a ház tulajdonosát, hogy a kiürítés után bonrassa le a házat.

— **Ha gummi övszeret vásároljunk, ne fogadjunk el mászt, csak Ollát.**

— **Poloskairással buforait ne tegye tönkre, hanem végeztesse azt Lovas lakástisztítóval.** Vidéki munkát is vállalok. Str. Oituz 111. (Illés u. 30a.)

— **A rendőrség házbére.**

(Mit kér a város a belügyminiszteriumtól?)

Arad város vezetősége még hónapokkal ezelőtt, amikor a rendőrség a városháza épületében volt, feliratot küldött a belügyminiszteriumhoz, amelyben megfelelő bérösszeget kérvényelt a rendőrség által elfoglalt helyiségekért. — A belügyminiszterium a felírtakra azt a választ küldte, hogy a város köteles a városházán ingyen helyet adni a rendőrségnek. A városháza földszinti helyiségeit később a rendőrség részére szűknek bizonyultak és ezért átköltözött a Str. Maresesti (Kossuthi-utcai) volt honvéd laktanyába, amely szintén a város tulajdona.

A város vezetősége ismét kérte a belügyminiszteriumot, hogy a laktanya bérösszegét utálja át a városnak. A belügyminiszterium előbbi válaszára hivatkozva, — megint elutasította a várost kérelmével. A városi tanács ma foglalkozott ezzel a bonyodalmas ügyvel és a tárgyalások során érdekes megoldásra talált. Elhatározta a tanács, hogy szakértő bizottsággal megbecsültesse a városháza ama helyiségeinek bérértékét, a melyeket a rendőrség annak idején elfoglalva tartott. A bizottság megállapítja a jelenlegi rendőrlaktanya bérösszegét is és a rendőrség épületének bérösszegéből levonja a rendőrség régi helyiségeinek bérértékét és a megmaradt összeget követeli a belügyminiszteriumtól. A város reméli, hogy a belügyminiszterium akadály nél-

kül kinttárja a rendőrség épületének redukált házbéréit.

— **Közgazdaság.**

— **Esik a francia frank.**

Csak tegnapelőtt állott meg a francia frank fokozatos esése, tegnap hirtelen ugrással 36 fölé emelkedett Zürichben, ahol ma fiasonló ugrásszerűen majdnem minden tegnapi szaporulatát elvesztette. A frankkal együtt a német márka is esett. A német márkánál minden pont nagy hányadrészt jelent és a tegnapi nyitás óta 8 pontot, száz márkát árána alig 8 századnyit svájci centimést, de a saját értékének mégis tíz százalékát veszítette el. A francia frank esésére ma kis mértékben a leu is reagált, Aradon egy árnyalattal emelkedtek a külföldi valuták, de ez az emelkedés csak átmeneti jellegűnek látszik. A dinárt Zürichben ma tovább esett 20 centimessel, de a zárlatnál elért 5 pontos javulása esésének megállapítását jelzi.

A bécsi tőzsde újabb naponta ad ki hivatalos zárlatot. A maiban Milanot 10 koronával olcsóbban jegyezte, mint tegnap. Zürichben a nyitásnál emelkedett a lira, de a zárlatnál hiányzik a jegyzése.

— **Aradi valutaárak.** (Június 7.) Francia frank 13.20, svájci frank 35, dollár 197, dinár 2.10, szokol 6, márka 0.0045, lira 9, angol font 890, magyar korona 0.0350, osztrák korona 0.0036. — Kifizetések: Budapesti belföldi 34, külföldi 27, Bécs 360, Berlin 0.0026, Prága 5.90, Zürich 35.50, Milano 9.25, Páris 12.80, Newyork 197, London 905, Belgrád 2.15.

— **Bucuresti tőzsdézárta.** (Június 7.) Kifizetések: Páris 12.70, Berlin 0.0029, London 908, Newyork 197, Milano 930, Zürich 35.75, Bécs 0.0030, Prága 6, Budapest 0.04, Valuták: Napoleon 700, márka 0.0045, leva 1.50, török lira 1.10, márka 7.20—7.60, Bucuresti 27.25—29.25, lei 27.75—29.75, London 24630—25230, angol font 24650—25250, Milano svájci frank 35, lira 900, drachma 2.80, dinár 2.10, dollár 190, lengyel márka 0.0040, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.420, szokol 6.

— **Zürichi nyitás.** (Június 7.) Berlin 0.007250, Newyork 554.75, London 2566, Páris 36, Milano 26.10, Prága 16.60, Budapest 0.10, Belgrád 6.40, Varsó 0.0098, Bécs 0.0078.

— **Zürichi zárta.** (Június 7.) Berlin 0.0070, Amsterdam 217.50, Newyork 555.1250, London 2566.50, Páris 35.65, Prága 16.50, Budapest 0.10, Belgrád 6.45, Varsó 0.0098, Bécs 0.0078.

— **Budapesti devizaközpont jegyzése.** (Június 7.) Napoleon 19200, Amsterdam 2088—2148, Belgrád 61.50—63.50, Berlin 6.70—7.10, angol font 24650—25250, Milano 250—260, Newyork 5325—5475, Páris 345.50—355.50, francia frank 350.50—360.50, Prága—szokol 159.50—165.88, Varsó—lengyel márka 0.940—10.20, Bécs—osztrák korona 0.745—7.85, Zürich 960—990, svájci frank 960—975.

— **Bécsi hivatalos zárta.** (Június 7.) Prága 12.30, Belgrád 780, Budapest 12.30, Varsó 1.13, Milano 33.20, Bucuresti 345, London 328100, Newyork 71060, Páris 4500, Zürich 12800, Berlin 0.91

Kandia kara-mellák (toj-kávé és csokoládé-izben megőrkezték. Kérje mindenütt. :: Minőségük legkiválóbb. III-1975

18743

Képek Hirdetési Irodája 28/7. sz.

Új rendszer Aradon a tüzfiaellátás körül.

(Aradi fakereskedő nagyszabású reformja. — Aprított tüzfia vagonszámra. — Nincs gond a fuvarozással, felvágással, berakással.)

Érdekes és nagyszabású újítást akar meghonosítani Aradon a tüzfiaellátás körül az egyik ismert fa-nyagykereskedő, Kardos B. Dezső. Gyökeresen akarja megreformálni ezt a kérdést, amely eddig rengeteg fáradságot, utánjárást, gondot és kellemetlenséget okozott a fogyasztóknak, meg akarja könnyíteni a dolgukat és emellett olcsóbbá is akarja tenni a tüzelőanyagot. Ugyanazt a rendszert akarja bevezetni, amely a nagyvárosokban, Bucurestiben éppen úgy, mint Budapesten vagy Bécsben évek óta megvan és amelyet most honosítanak meg Clujon és Cradeamaren (Nagyváradon) is. A fogyasztók eddig abban a meggyőződésben éltek, hogy fát csak őlszámba lehet vásárolni. A fogyasztó, ha fára volt szüksége, kiment az egyik fatelepre, kiválasztott egy ölet, vagy két ölet, amely neki szemre megérszett, gondoskodott fuvarosról, alfordított a fűrészesekkel és fejszésekkel és gyakran egy fél napot elveszítve az ide-oda szaladgálással. Nagyon sokszor előfordult azonban az az eset, hogy a fa ott volt az udvarán, vagy a ház előtt az utcán, a benzinmotoros fűrészgép azonban a megrendelt időre nem érkezett meg, vagy mert baja támadt, vagy mert el volt foglalva és két-három napig hevert a fa az utcán, míg felüresztették. Természetesen a fa nem szaporodott, ellenben, ha az eső esett, akkor napokig ázott. A fejszésekkel és a berakókkal is sok baj és nézeteltérés volt. Mindezeket a kellemetlenségeket minden fogyasztó saját praksisából ismerheti.

Az a rendszer, amelyet a Kardos-cég bevezetni akar, kizárja az összes kellemetlenségeket és szinte ideálissá teszi a faellátás kérdését. A fogyasztónak ezentul se hová sem kell fordulnia, csak telefonon kell hívnia a céget (telefonszám 836.), vagy be kell mennie a cég városi irodájába (telefon 626.), a Strada Eminescu 4. alá (Deák Ferenc-u. Goldschmidt ház), ahol megrendel annyi vagon vagy métermázsza fát, amennyire szüksége van, vagy szükségére lesz. A fogyasztó előírja, hogy milyen részletekben és milyen időközökben szállítsák neki a fát és a meghatározott napon a yevő előírása szerint fűrészelve és felvágva elszállítják és a pincébe berakják a tüzfát abban a mennyiségben, amint a fogyasztó kívánja. Egy telefonbeszélgetéssel avagy egy rövid értekezéssel a cég városi irodájában elintézheti azt, amit ezelőtt félnapokig tartó szaladgálással és temérdek kellemetlenséggel és bosszúsággal kellett elvégeznie. A legfonto-

sabb pedig a dologban az, hogy a fogyasztó nemcsak bosszúságot, kellemetlenséget és járkálást spórol meg, hanem jelentékeny pénzübeli előnyökkel is jár rá nézve az új rendszer.

Nagyszámban vannak azok, akik vagonszámra vásárolják a fát. Ezeknek a fogyasztóknak ma 7—8000 ezer leit kell befektetniük, mert annyiba kerül egy vagon fa, amire a pincébe jut. Annak, aki a Kardos-cégnél rendel meg a fát, ha vagonszámra történik is a megrendelés, bizonyos foglaltat kell csupán adnia és olyan részletekben akkor fizeti a tüzfát, amikor azt leszállítatja. Minden fogyasztó lekötöfti tehát már most egész faszükségletét anélkül hogy jelentékenyebb tőkét kellene előhelyeznie. Így tehát a Kevésbé tehetőseknek is megvan adva a lehetőség ahhoz, hogy védekezzenek a tüzfia előrelátató megdrágulása ellen, anélkül, hogy már most nagyobb tőkét kellene befektetniük.

A közönség bizonyára örömmel fogja fogadni ezt a nagyszerű újítást, amelynek helyességéről és célszerűségéről egyetlen próbarendelés meg fogja győzni a fogyasztókat. A legkisebb rendelés egy fuvar (körülbelül nyolc métermázsza.) Rendeléseket a cég telefonon vagy levelezőlap útján, vagy pedig a városi iroda útján vesz fel. A fa lemérlegelése a legpontosabban történik, mert a cég telepén (az Astra motorgyárnak szemben) lédmérleg van.

Sport.

Evezősverseny a Maroson.

(A sort a „Maros”-egylet kezdi meg.)
A Maroson ezidén rendkívül élénk víziélet indult meg és a legszebb és legegészségesebb sport, az evezés kilépett régi zárkózottságából és ma a legnépszerűbb sportok közé tartozik Aradon. A nyári idény alatt több víziünnepélyt, evezős felvonulást és evezősversenyt rendez a három aradi evezősegyület. Az evezősversenyek sorrendjét a „Maros” evezősegyület kezdi meg Aradon, amelynek agilis vezetősége országos evezősversenyt hívott össze jövő hó elejére. Az evezősversenyt július 8-án tartják, amikor délután 5 órakor kezdődik a zsilip és az Erzsébet-híd közötti részen. A verseny számai a következők: 1) Négyevezősverseny, kormányossal, jobb palánkos hajók részére. 2) Négyevezősverseny kormányossal, II. osztályú legénység részére. Ebben a versenyben az 1) számba bevezetett evezősök nem vehetnek részt. 3) Kettős párevezősverseny kormányossal. 4) Egyes (skiff) verseny. 5) Kettős párevezősverseny nem regattahajók számára. 6) Egyes párevezősverseny nem regattahajók számára. A verseny nevezési határideje június 30-án délután 5 órakor jár le és eddig az időpontig a nevezéseket a nevezési díjakkal együtt, ami minden regatta hajó után 200

lei, nem regatta hajó után 60 lei, dr. Zubor Imrénél, a Maros evezősegyület titkáránál Arad, Str. Crisan 5. sz. kell bejelenteni. A versenyen csak a román országos sportszövetség kötelékébe tartozó egyesületek tagjai vehetnek részt. A pálya hossza minden versenyben 1500 méter. A győztes egyesület részére ezüst plakett a díj és ha legalább három hajó indul, akkor a második hajó legénységének egyesülete bronzplakettet nyer. Az aradi evezősegyesületek tagjai már most erős tréninget folytatnak, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a versenyben, amelyen nemcsak az erdélyi városok, hanem több regáti város evezősegyesülete is résztvesz.

— Recordok sorozata az ATE. versenyén előrelátható, mert a beérkezett nevezések szerint az ország legjobb atlétái fognak találkozni. A páratlan sikerűnek ígérkező verseny az óvártéri sporttelepen vasárnap délután 3 órakor kezdődik. Eközött a d. e. fél 11 órakor.

Gyilkosság az országuton.

Oarstieről (Szászvárosról) jelentik: A várostól három kilométerre levő erdőben tegnap halva találták Krisán Áron hatvanéves magurai lakost, akiről a dr. Deák Agoston vezetőjárásbíró elnökléte alatt kiszállott vizsgálóbizottság megállapította, hogy gyilkosság áldozata lett. Krisán Áron halálát tizenöt kézzurásból származott elvérzés idézte elő. A bevezetett nyomozás hamarosan megállapította, hogy a tettes Bodea Juon, aki azonban mire csendőroket küldtek Magura községbe, hogy tartóztassák le, már jelentkezett önként a dévai ügyészségnél. Megállapították, hogy Bodea és Krisán vásárról tartottak hazafelé meglehetősen ittas állapotban és utközben összevesztek. Krisán azért, mert Bodea nem adta vissza neki az átadott dohánycsomagot, Bodeát tol vajnak nevezte. Bodea erre előrántotta kését és tizenöt kézzurással megölte a szerencsétlen öreget. Bodea Juont letartóztatták és a dévai ügyészség fogházában helyezték el.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzorát:
IOAN NICHIN.

NYILTER.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás.

Egy ügyfelem megvenni szándékozik Szeitz Péter Strada Cogalniceanu (Mikes Kelemen-utcai) szatócs üzletét. Felhívom a cég esetleges hitelezőit, hogy netalán üzleti követeléseiket 3 nap alatt irodámban jelentsék be, mert ennek elmulasztása esetén ügyfelem az ily követelést figyelembe venni nem fogja. 13267

Dr. Höflich Béla, ügyvéd
Str. Eminescu (Deák F.-u.) 24—26.

Építési célokra

normal-sínek, konstrukció-vasak, 3216 komplett rácsok kaphatók:
Deutsch J. Károly
vastelepen, LUGOJ.

CENTRAL FORDIT

HIRDET

Adásvételeit közvetít.
Strada Románului (Zrinyi-utca)
A P O L L O mozival szemben.
Telefon 398. szám.

Komoly bélyeggyűjtők!

Azonnal fizessenek elő az egyetlen nívós magyar bélyeggyűjtő a „Philatellára” előfizetési ár: 100.— lei. Mutatványszám (bélyegajándékkal) 10.— lei. „Philatella” Uzhorod—Ungvár C. S. R.

Legelőszőbb bevásárlási forrás
benzin, petróleum és gépolaj
DIMITRIE SUCIU,
Str. Metianu (Ferral-u.) 14. :: Telefon 914.

Olcsón eladó!

Gazdálkodásra alkalmas kül- és belvárosi, bér- és magánházak. — Házak nagyforgalmu tüzletekkel és italméréssel. — Gyáralapításra alkalmas házak és telkek. Mű- és gőzmalmok. — Kisebb és nagyobb szállók a hegyekben. — Fűszerüzletek. — Vendéglők. — Vidéki házak tüzletekkel 13529

Bővebbet: **H A A S Z** Albert
ingatlanforgalmi irodája
Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6.

E l a d ó

jókarban levő 8-as Hoffer és Schrantz gyártmányu

cséplőgarnitúra,

esetleg 30.000 leiel társat keresek

ATLASZ, Vadászkiúri kávéház.

Csak rövid ideig, míg a készlet tart

KILO SZÁMRA

a legfinomabb hibátlan különböző

CARLSBADI PORCELLAN

edények nagyban és kicsinyben kapható

HAJEK ANTAL

utódánál

ARAD, Str. Metianu
(Forray-utca)

19399

Apró hirdetések.**Alkalmazás.**

HAJÓINAS azonnali belépésre kerestek. Jelentkezés délután négy óráig motorcsónak állomáson. 13267

ELSŐRANGU bornagykereskedés és gyümölcsipálinka gyáros cég lehetőleg jól bevezetett utazót keres. Cím a közadóhivatalban. 3214

Lakás.

KÉTSZOBÁS LAKÁST keresek. Ajánlatokat „Jól fizetek” féligére a kiadóhivatalba kérek. 3171

HÁZTULAJDONOSOK figyelmébe! Keresek 3-4 szobás főtéri modern lakást. Magas házbért fizetek. Felvilágosítást Kelet hírlapiroda ad. 13144

BUTOROZOTT szobát keres belvárosban intelligens fiatalember. Cím Wallinger hirdetőjében. 13267

LAKÁST keresek takarításért, főzésért, egyéb munkáért. Esztétik házmesteri állást vállalnék. Cím Wallinger hirdetőjében. 13267

Vétel és eladás.

UJDONSÁGOK érkeztek: Grenadinok és Lybertykben. Mosó ruha újdonság 38 Leil Strasser divatruházában. 3051

ANTIK szekrény, óra, tróasztal, képmak, ebédlő divány, szekrények, székek, vasmosdó, consol-asztal, fotelek, képek, függöny, tükrös mozdó márvány lappal, férfi ruha, ágyszutatók, dísz tárgyak, stb. eladó. Str. Consistorului 12. (volt Bathyány-utca 23.) I. a. jobb. 1000

E G Y csinos ebédlő berendezés eladó. Str. Popa 11. (Ferdinánd-utca 5.) 3214

KITUNÓ PIANINO fekete, bécsi gyártmányu, eladó. Uranus, főpostával szemben. 13903

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédlők, háló szobák, valamint kárpitos árak olcsó áron kaphatók. Wigenfeld, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

E G Y modern bőrgarnitúra jutányosan eladó. Bővebbet Haász-iroda Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 13529

HENGERSZFK 21-es rendszerű lóhereséplő, purifikátor eladó. Abaffy, Aradul-Nou. 13144

KERESÜNK megvételre törött gramofon lemezeket súly szerint. Fáblán és Társa varrógép, gramofon üzlet Str. Metianu 16. (Forray-utca.) 3218

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szírnaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elz-palota.) 11896

SZÖVETEK, mosók, vásznak, nő kalapok olcsón, Posch divatüzletben Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) kaphatók. 1900

ÖTVEN HL. finom szilva pálinka eladó. Sziffert József Buteni 41. szám. Aradm. 3176

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, helvezőgyűjteményeket, festményeket és herédüket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsonkönyvtár. Telefon 385. 13529

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keressük antik butorokat, perzsa szőnyeget, festményeket, műtárgyakat, régi iver és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kintazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

ELADÓ kettő nagy hatos Umrath cséplőgarnitúra felszereléssel, egyik magánjáró. Farkas Gyula Tárnova. 3179

URISZOBÁ vadonatúj eladó. Salon Artistique Fischer Elz-palota. 13576

KIS Singer-varrógép eladó. Str. Alba-Julia (Zsófia-utca) 7. 3211

Ingatlan:

MAGÁNHAZ 3 szobás lakással 120 ezer Letért sürgősen eladó. Haász-iroda. Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 13529

SZÉP MAGÁNHAZ, melyben három szobás átadható lakás, kert, dísznád, téhen istálló van. olcsón eladó. Str. Capitan Ignat 37. (Kapa-utca 37.) 3194

Uzletek.

KENYÉRGYÁR villanyerőre berendezve csekély összeggel átvehető. Haász-iroda Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 13530

A t. közönséghez!

A National Cash Regiszter-kasszák tulajdonosainak ezúton hozom tudomásukra, hogy Timisoaran (Temesvárott) a Lloyd-palotában Románia részére speciális műhelyt rendeztem le. A Bécsben levő N. C. R. Co.-nál eltöltött 14 évi működés-m garancia arra, hogy a pénzszekrényeket pontosan javítom és felalakítom. 8212 Tisztelettel: **A. FLICHL**.

A legolcsóbb, sortírozott, Breviller-Urban gyártmányu**csavarárak**

I. Nacht cégnél Arad
Bulev. Reg. Ferdinand 28.

Rendkívül
olcsó

sincsavarok,
anyás csavarok, anyák, sasszegek, alátétek

szegecskek

18144

kapupánt és kerékcsavarok, stb. stb.

Különféle.

VILÁNYSZERELÉST, csengőberendezést legolcsóbban vállal Schwarzcz műszerész Strada Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12815

VANILON. Legjobb, legtökéletesebb Vanília pótszer cukrárszok, kávéház tulajdonosok s minden háztartás részére. Fagylaltok, finom tészták, likörök előállítására legalkalmasabb. Készíti dr. Földes & Hehs vegyészeti gyár Arad. 13601

BELVÁROSBAN világos pincehelyiséget keresek, ugyanott földszinti irodával. Címeket Kelet hírlapirodába kérek. 13143

PÉNZKÖLCSÖN hitelképes egyéneknek kézveittetik. Haász-irodája Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 13529

VILÁGCIKK Romániában bevezetve, tömeggyártás. Egyedüli készítője 200.000 leies tőkével társat keres. Bővebbet Central hirdetőbe Str. Románului, 13841

CREME MADELAINE

Királó hatású kozmetikai készítmény szeplő bőrtarka (mitesszer) pattanások, arcvörösség, májfoltok és arcbőr minden tisztatlansága ellen. -- Készítik:

Dr. Földes & Hehs

gyógyszerészek, pipere szappan és vegyészeti gyár: Arad, Micăciaca. Budapeston Bertalan-utca 26. Margit crème gyár. Ügyeljünk a márkára, óvakodjunk a hamisításoktól és hasonlómű utánzatoktól. 13891

Eladó

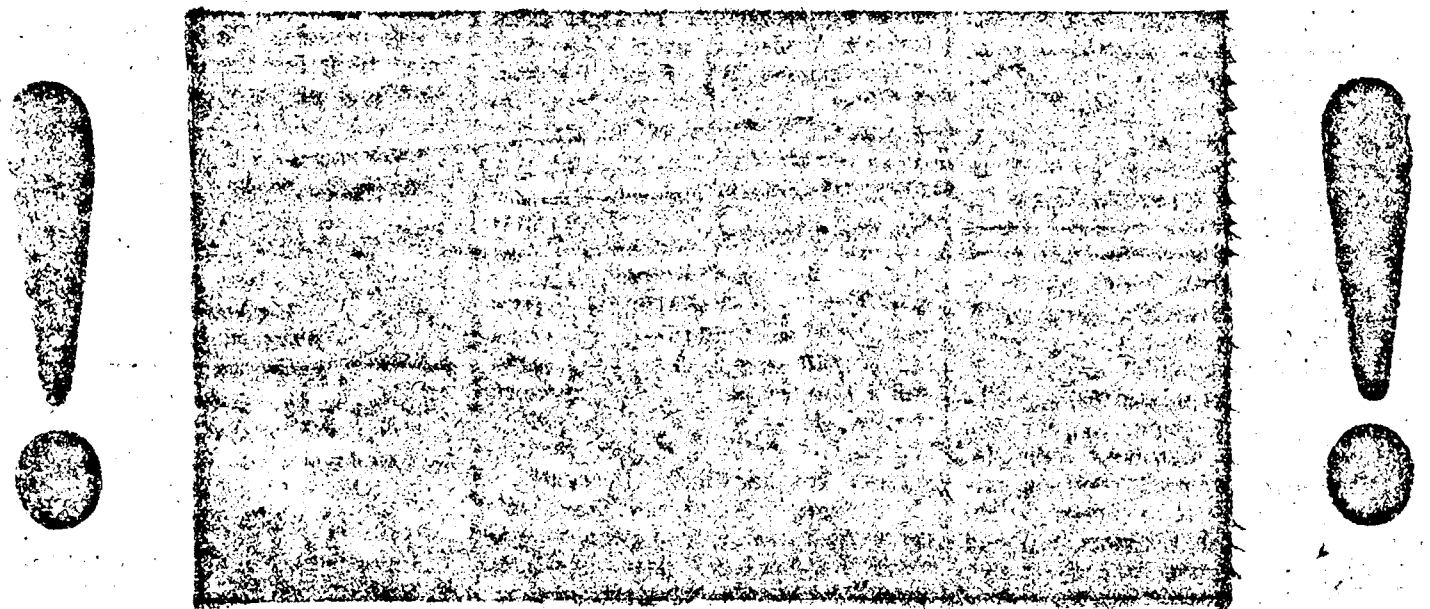
Calca Aurel Vlaicu (Neuman Samu-uton) jóforgalmu vendéglő teljes berendezéssel, lakással, 10 évi szerződéssel 130 ezer Letért, azonkívül négyszobás lakás teljes berendezéssel 50.000 Letért. Kettő együttesen is megvehető. 13267

Bővebbet: WALLINGER-IRODÁBAN.

**Belvárosi 4 szobás
fürdőszobás modern**

lakásmat, elcserezlném egy olyan külvárosi 2-3 szobás lakással, ahol 4-6 drb. jószágnak istálló is van. 13529

Bővebbet: HAÁSZ iroda
Str. Romanului (Zrinyi-utca) 6. sz.

Temesvári Sörfőzde r.-t.

**Gyártmányai a világos Casino-sör
és duplamalóta Corvin-sör.**